

MRF 2023.156

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 15. maj 2023, j.nr. 19/04732

Afvist klage over miljørapporten for regeringens Udspil om Hovedstaden 2030, da det havde karakter af en hensigtserklæring. Ikke medhold i klage over miljøvurdering af Fingerplan 2019, det var en overordnet plan, som skulle udmøntes i konkrete planer, hvor der ville blive foretaget yderligere miljøvurderinger. Manglende oplysning om klageadgang ikke fundet konkret væsentlig.

Efter en samlet miljøvurdering af 'Udspil om Hovedstaden 2030, herunder Fingerplan 2019' og offentlig høring i perioden 24. januar til 21. marts 2019 vedtog Erhvervsstyrelsen som landsplandirektiv Fingerplan 2019. Vedtagelsen blev offentliggjort på Høringsportalen den 29. marts 2019 med henvisning til bl.a. bekendtgørelse 2019/312, der var offentliggjort på Retsinformation. På baggrund af høringssvar udarbejdede Erhvervsstyrelsen et høringsnotat, der indeholdt kommentarer til høringssvarene. Regeringens 'Udspil om Hovedstaden 2030' omfattede en række initiativer til styrkelse af hovedstadsområdet. Miljøvurderingen af Udspil om Hovedstaden 2030 og Fingerplan 2019 blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening (DN), der bl.a. anførte, at der ikke var vejledt om klageadgang og klagefrist, at miljøvurderingen af landsplandirektivet ikke opfyldte kravene i miljøvurderingslovens § 12, bl.a. fordi det ikke var tilstrækkeligt, at miljørapporten alene angav en retning af miljøpåvirkningerne og beskrev, at de negative miljøkonsekvenser opvejede de positive, uden at angive størrelsesforholdene, og at der manglede miljøvurdering af den planlagte transportkorridor Ring 5 fra Helsingør til Køge. DN anførte også, at det ikke var i overensstemmelse med miljøvurderingsloven at udarbejde en samlet miljøvurdering over Fingerplanen og regeringens udspil, da der var tale om forskellige planniveauer. Erhvervsstyrelsen afviste indsigelserne, men erkendte, at der ved en fejl ikke var oplyst om klageadgang og klagefrist vedr. miljøvurderingen. I forhold til miljøvurderingen af Udspil om Hovedstaden 2030 anførte Erhvervsstyrelsen, at udspillet var vurderet sammen med forslaget til Fingerplan 2019, da der er tale om et samlet udspil, at udspillet var offentliggjort uden en videre vedtagelsesproces, at der ikke var ud-

arbejdet en sammenfattende redegørelse for udspillet, og at udspillet havde karakter af en hensigtserklæring og indeholdt både overordnede og konkrete initiativer. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) afviste klagen over miljøvurderingen af regeringens Udspil om Hovedstaden 2030 med den begrundelse, "at udspillet er offentliggjort uden en videre vedtagelsesproces, og der er ikke udarbejdet en sammenfattende redegørelse for udspillet, som har karakter af en hensigtserklæring", og med bemærkning om, at nævnet ikke hermed tog stilling til, om udspillet var en plan i miljøvurderingslovens forstand. Med hensyn til Fingerplan 2019 fandt nævnet, at den manglende klagevejledning var en mangel, men fandt ikke, at manglen var væsentlig, da klager trods manglende klagevejledning havde indgivet klagen rettidigt. Nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte miljøvurderingen af Fingerplan 2019 for så vidt angik metode, datagrundlag, kvalitet, detaljeringsgrundlag og beskrivelse af alternativer. Nævnet lagde vægt på, at der ved overordnet planlægning må indrømmes den ansvarlige myndighed et vist råderum mht. vurderingen af, hvilke oplysninger der vil være nødvendige at indhente til brug for en miljørapport. Der var tale om en overordnet plan med rammer for kommunernes planlægning, hvilket skulle konkretiseres i kommune- og lokalplaner, hvor der skulle foretages yderligere miljøvurderinger. I forhold til klagepunktet om, at miljørapporten omfattede to planer, lagde nævnet vægt på, at miljøvurderingen gjorde det muligt at vurdere Fingerplanen, at der ikke i miljøvurderingsloven er procedureregler, som hindrer en samlet vurdering, og at det af miljørapporten fremgik, hvilken af de to planer miljøvurderingen vedrørte. Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviste derfor klagen.

Kommentar: Afgørelsen giver anledning til principielle overvejelser i relation til den del af miljøvurderingen, der vedrører regeringens Udspil om Hovedstaden 2030, som bl.a. omhandler etablering af Lynetteholm. Problemet er, at regeringsudspillet ikke har karakter af en retsakt og derfor

MRF 2023.156

ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, hvilket klagenævnet burde have tydeliggjort frem for blot at konstatere, at regeringsudspillet havde karakter af en hensigtserklæring uden videre vedtagelsesprocedurer. Det må derimod tiltrædes, at miljøvurderingsloven ikke udelukker, at der gennemføres en samlet miljøvurdering af planer på flere niveauer som f.eks. kommuneplantillæg og lokalplaner, men det må anses for misvisende, at miljøvurderingen med sin overskrift giver indtryk af, at miljøvurderingen primært angår regeringens udspil (se link nedenfor til miljøvurderingen). Ser man på den del af miljøvurderingen, som vedrørte Fingerplan 2019, vil Fingerplanens udlæg af støjzoner ved bl.a. Thune Lufthavn og transportkorridorer som bl.a. Ring 5 fra Helsingør til Køge have karakter af arealdispositioner, der kunne begrunde en nærmere miljøvurdering, og kan i øvrigt også rejse spørgsmål om konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnets begrundelse for at acceptere, at dette ikke var indeholdt i vurderingen, var, at Fingerplanen har karakter af en overordnet plan.

Miljøvurderingen af 'Udspil om Hovedstaden 2030, herunder Fingerplan 2019' kan tilgås på Høringsportalen via dette link: https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/0a04f2cb-4d3d-40bb-89f1-7ce8a0d2c8e0/Bilag%205_Milj%C3%B8vurdering%20af%20hovedstadsudspil%20og%20forslag%20til%20Fingerplan%202019.pdf.

Ikke medhold i klage over Erhvervsstyrelsens miljøvurdering af Fingerplan 2019

19/04732

AFVISNING AF KLAGE over miljørapport for Udspil om Hovedstaden 2030

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, jf. § 48, stk. 4.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klagen over Erhvervsstyrelsens miljøvurdering offentliggjort den 29. marts 2019 af bekendtgørelse nr. 312 om hovedstadsområdets planlægning, Fingerplan 2019 – landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at behandle klagen over miljørapporten for regeringens Udspil om Hovedstaden 2030.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 26. april 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening. Klager har den 3. maj 2019, den 21. juni 2019 og den 12. juli 2019 indsendt supplerende bemærkninger.

Klager har navnlig anført, at

- der ikke er vejledt om klageadgang og klagefrist,
- miljørapporten for Fingerplan 2019 ikke opfylder kravene i miljøvurderingsloven med hensyn til oplysninger om miljøstatus, detaljeringsniveau, den anvendte metode, niveau for datagrundlag, påvirkningen af miljømålene, udskydelse af vurderinger og beskrivelse af alternativer og 0alternativ,
- det ikke er i overensstemmelse med miljøvurderingsloven at udarbejde en samlet miljøvurdering af to planer placeret på forskellige planniveauer, og
- udspillet om hovedstaden ikke opfylder kravene i miljøvurderingsloven.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Udspil om Hovedstaden 2030 og Fingerplan 2019

Fingerplan 2019 er et landsplandirektiv for den overordnede fingerbystruktur i hovedstadsområdet, der omfatter kommunerne i Region Hovedstaden (bortset fra Bornholms Kommune) samt Greve, Køge, Lejre, Roskilde, Solrød og Stevn kommuner. Der er tale om en videreførelse af Fingerplan 2017 med ændringer i bestemmelser og arealudlæg for byudviklingen, udvidelser af håndflade og byfingre, byudvikling i det øvrige hovedstadsområde, stationsnærhedsområder, grønne kiler, arealreservationer til særlige virksomhedstyper samt planlægning for bestemte anvendelser som strandpark og lufthavne.

Udspil om Hovedstaden er fremsat af regeringen og omfatter en række initiativer til styrkelse af hovedstadsområdet.

2.2 Høringsproces og offentliggørelse

Forslag til landsplandirektivet om Fingerplan 2019 med tilhørende miljørapport var i offentlig høring i perioden fra den 24. januar til den 21. marts 2019. Forslaget blev offentliggjort på Høringsportalen i form af et udkast til den senere udstedte bekendtgørelse om landsplandirektivet med vejledning. Der blev tillige offentliggjort høringsbrev, høringsliste og oversigt over 80 forslag fra kommunerne til revision af fingerplanen. Erhvervsstyrelsens høringsbrev blev den 24. januar 2019 sendt elektronisk til klager. Samme dag blev Udspil om Hovedstaden offentliggjort på Høringsportalen.

Under høringen indkom en række høringssvar, herunder fra klager. Klager bl.a. havde bemærkninger til planen i forhold til klimaforandringer, biodiversitet, stationsnærhedsprincippet og rækkefølgeplanlægning. Derudover havde klager bemærkninger til påvirkning af landskabeligt værdifulde områder og naturkvaliteten, risikoen for forurening af grundvand fra særlige virksomhedstyper og transportkorridoren Ring 5.

Erhvervsstyrelsen har på baggrund af høringen udarbejdet et høringsnotat, som udgør den sammenfattende redegørelse for miljøvurderingen for Fingerplan 2019 dateret den 29. marts 2019. Det indeholder kommentarer til de indkomne høringssvarene, herunder høringssvaret fra klager.

Fingerplan 2019 er herefter vedtaget endeligt ved udstedelsen af bekendtgørelse nr. 312 af 28. marts 2019 om hovedstadsområdets planlægning (Fingerplan 2019 – landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning), der trådte i kraft den 29. marts 2019.

Erhvervsministeriet har den 29. marts 2019 annonceret vedtagelsen på sin hjemmeside med henvisning til bekendtgørelsens side på retsinformation.dk. Hverken miljøvurderingen eller klageadgang er omtalt i nyheden. Der er desuden ikke vejledt om klageadgang, hverken på hjemmesiden eller på høringsportalen.

2.3 Den påklagede afgørelse

Grundlaget for miljøvurderingen og udstedelse af bekendtgørelsen om hovedstadsområdets planlægning, Fingerplan 2019, er den forudgående afgrænsningsrapport, som er beskrevet i miljørapporten af 23. januar 2019 og den sammenfattende redegørelse af 29. marts 2019.

2.3.1 Afgrænsning og metode

Det fremgår af miljørapportens afsnit 4.1.1, at følgende miljøfaktorer er udpeget som væsentlige i forbindelse med gennemførelsen af planerne: biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen og menneskers sundhed, jordarealer og arealanvendelse, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, ressourceeffektivitet samt kumulative effekter.

Hver af disse miljøfaktorer er opstillet i miljørapportens tabel 4-1. Det fremgår, hvilke vurderingskriterier der er anvendt, eksempelvis påvirkning af befolkningens sundhed. Derudover fremgår det, hvilke indikatorer der er for de enkelte miljøfaktorer, eksempelvis omfanget af påvirkning af befolkningen og menneskers sundhed som følge af initiativer vedrørende miljøfaktoren. Det fremgår desuden, hvilket databehov der er for de enkelte miljøfaktorer. For alle miljøfaktorer er det angivet, at der er behov for kvalitative data.

2.3.2 Miljøstatus

I miljørapportens afsnit 5 er den eksisterende miljøtilstand i hovedstadsområdet overordnet beskrevet for så vidt angår biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkning og menneskers sundhed, jord- og arealanvendelse, vand og grundvand, landskab, ressourcer og energi, luft og klima samt materielle goder.

0-alternativet er beskrevet som den situation, der ville foreligge, hvis initiativer og forslag i Udspil om Hovedstaden 2030 og forslag til Fingerplan 2019 ikke vedtages og gennemføres. De foreslåede ændringer holdes op mod den nuværende miljøtilstand i beskrivelsen af de forventede indvirkninger på miljøet.

2.3.3 Vurdering af miljøfaktorer

Miljørapportens afsnit 6 beskriver de sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet. Det fremgår, at en hel række af de initiativer, der er indeholdt i de to planer, forudsætter gennemførelse af grundigere forundersøgelser, før initiativerne kan virkeliggøres.

Det fremgår desuden af miljørapporten, at vurderingen i højere grad angiver en forventet retning af miljøpåvirkningerne end en endelig karakteristik af påvirkningerne. Vurderingen af miljøfaktorerne i miljørapportens afsnit 6.1 er gennemført på baggrund af generel viden om indvirkningerne af initiativerne i planerne. De miljøfaktorer, som er behandlet, er biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen og menneskers sundhed, jordarealer og arealanvendelse, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, ressourceeffektivitet og kumulative virkninger. Indvirkninger på miljømålsætninger for landsplanlægning, biodiversitet, sundhed og miljø samt klima, luft og ressourcer fremgår af en oversigt i afsnit 6.2.

Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Det fremgår bl.a. om stationsnærhedsprincippet og påvirkning af biologisk mangfoldighed, flora og fauna i miljørapportens afsnit 6.1.1, at det bibeholdes med enkelte lempelser, herunder at afstanden mellem station og eksempelvis arbejdsplads udvides fra 600 m til 1000 m for seks stationer. Det skaber nye byggemuligheder, hvor der kan inddrages nye arealer til udvikling. Desuden udpeges der tre særlige lokaliseringsområder i Nærum, Kvistgård og Vallensbæk med byggemuligheder svarende til byggemuligheder ved stationsnære områder. Det fremgår, at det ikke kan udelukkes, at der inddrages arealer til byggeri som følge af lempelserne i stationsprincippet, hvor flora og fauna kan blive påvirket, men at dette kan først vurderes, når initiativerne udmøntes i mere konkrete planer.

Det fremgår desuden, at der skal gennemføres en planlægningsundersøgelse af Ring 5-transportkorridoren med henblik på at fastlægge linjeføringen for en fremtidig vejforbindelse i syd, og forbedre beslutningsgrundlaget for en evt. indsnævring eller ophævelse af korridorens bredde i nord. Derudover skal der gennemføres et servicetjek af anvendelsesbestemmelserne for transportkorridorerne for at undersøge mulighederne for at give dispensation til tilbygninger. Det er i miljørapporten vurderet, at forslaget omhandlende transportkorridoren ikke rummer konkrete tiltag, som kan have en påvirkning på den biologiske mangfoldighed.

Befolkningen og menneskers sundhed

Det fremgår af miljørapportens afsnit 6.1.2, at den gældende afstand på 600 m er fastlagt for at mindske trængsel og tabt tid på vejene ved at gøre det nemt at anvende kollektiv transport. Med kort afstand mellem station og eksempelvis arbejdsplads er der større sandsynlighed for, at medarbejdere anvender kollektiv transport frem for at bruge bilen. Der er henvist til en opdateret pendlerundersøgelse, som viser, at der er et svagt fald i gangvilligheden til en afstand på mere end 600 m. Der er begrundet risiko for, at flere vil vælge at tage bilen frem for at anvende kollektiv transport, når afstanden udvides til 1000 m ved seks stationer. Dette kan medføre øget trafik, større trængsel på vejene og forøget rejsetid.

Det fremgår desuden, at de tre nye særlige lokaliseringsområder i Nærum, Kvistgård og Vallensbæk til erhvervsområder, tildeles de samme byggemuligheder, som gælder for stationsnære områder. De nye særlige lokaliseringsområder vil ikke blive placeret stationsnært. Da lokaliseringsområderne ikke ligger i nærheden af stationer med pendlereffekt, må det forventes, at transport til og fra områderne vil ske med bil, hvilket vil medføre øget trafik og bidrage til større trængsel på vejene. Den nye anvendelse af de tre lokaliseringsområder kan påvirke befolkningen med støj, vibrationer og luftforurening som følge af øget trafik. Den nye anvendelse muliggøres på arealer, hvor der allerede findes erhverv og i tæt nærhed til motorvejen, og der forventes derfor ikke at være en forøget påvirkning i forhold til eksisterende forhold.

Derudover fremgår det, at udvikling af nye erhvervsområder vil øge presset på både den kollektive trafik og biltrafikken. Den eksisterende kapacitet på dele af det overordnede vejnet i Storkøbenhavn er allerede udnyttet og en yderligere tilførsel af trafik som følge af bl.a. lempelse af stationsnærhedsprincippet og udpegnings af særlige lokaliseringsområder til erhverv, som ikke er afhængige af stationsnærhed, kan forøge ventetiden på udvalgte steder på det overordnede københavnske vejnet. Øget trafik, større trængsel på vejene og forøget rejsetid kan føre til forøget støjniveau og luftforurening samt irritation, træthed og stress, som er påvist at kunne have en indvirkning på helbredet.

Det fremgår videre, at transportkorridoren i Fingerplan 2019 omfatter gennemførelse af en planlægningsundersøgelse om Ring 5, og der er derfor ikke konkrete tiltag, som kan have en påvirkning på befolkningen og menneskers sundhed. Påvirkningen kan først vurderes, når forslaget udmøntes i mere konkrete tiltag.

Det fremgår derudover om justering af grønne kiler, at justeringerne forventes at styrke de grønne kilers værdi for befolkningen både på grund af nye rekreative muligheder og muligheden for implementering af klimatilpasningstiltag, som kan reducere ulykkesrisici og beskytte materielle værdier. Ved at tage arealer ud af en grøn kile mister arealerne deres rekreative værdi. Det er dog ofte mindre arealer, hvor den rekreative værdi allerede er lille, da de ligger i områder, som er svært tilgængelige og ikke anvendelige til rekreative formål. Mulighederne for ombytning af kilearealer ud fra et 1:1 princip betyder, at arealerne inkluderes i et sammenhængende naturområde og dermed bliver det mere attraktivt at anvende arealerne til rekreative formål. Samtidig vil mulighederne for planlægning for støjvolde og rekreative landskaber forøge kilearealernes rekreative værdi for befolkningen og skabe nye muligheder for etablering af støjfølsom anvendelse, ligesom det kan medvirke til at mindske støjgener for eksisterende støjfølsom anvendelse.

Det er samlet om påvirkning af befolkningen og menneskers sundhed konkluderet, at Fingerplan 2019 forventes at have en væsentlig positiv påvirkning på befolkningen som følge af bl.a. forbedrede rekreative forhold og flere boliger. Initiativerne forventes at påvirke befolkningen negativt i forbindelse med større trængsel på vejene og i den kollektive trafik som følge af lempelser af stationsnærhedsprincippet og nye byudviklingsmuligheder. Samtidig forventes initiativet om udvidelse af motorvejsnettet at forbedre fremkommeligheden på udvalgte steder og initiativerne om bedre trafikstyring og støjreducerende asfalt vil reducere omfanget af trafikstøj. Den lokale påvirkning som følge af ændringer i trafiksystemet kan først vurderes nærmere, når initiativerne udmøntes i konkrete planer.

Klimatiske faktorer

Det fremgår bl.a. af miljørapportens afsnit 6.1.6, at der kan opstå øget trafik i forbindelse med de nye byudviklingsmuligheder og etablering af erhverv i forbindelse med lempelser af stationsnærhedsprincippet i Fingerplan 201. Med øget trafik vil der være risiko for øget udledning af forurenende stoffer til atmosfæren, hvilket vil belaste klimaet. Bl.a. Fingerplan 2019 indeholder forslag om at anvende de grønne kiler til håndtering af stigende havvand og nedbør, som skyldes klimaforandringer. Klimatilpasningstiltag i de grønne kiler kan være med til at afhjælpe konsekvenserne af klimaforandringerne.

0-alternativ

Ved sammenligning med 0-alternativet vurderes det i rapportens afsnit 6.3, at de væsentligste miljøpåvirkninger identificeret i miljøvurderingen omfatter trængsel på vejene, herunder de kumulative effekter af byudvikling og lempelser af stationsnærhedsprincippet, anvendelse af jordarealer, påvirkning af landskabet og i nogen grad risiko for mere luftforurening. Det fremgår, at en stor del af de identificerede miljøpåvirkninger kan imødegås gennem den efterfølgende kommune- og lokalplanlægning samt miljøvurderingsproces, hvor særligt påvirkningen på anvendelse af jordarealer og den visuelle oplevelse af landskabet vil kunne håndteres og afklares.

2.3.4 Overvågning

Det fremgår af miljørapportens afsnit 7, at initiativerne udvidelse af infrastrukturen og nye byudviklingsmuligheder med øget biltrafik, mere trængsel og forlænget rejsetid kan have en påvirkning på miljøet. Initiativet lempelse af stationsnærhedsprincippet bør evalueres for at vurdere de trafikale konsekvenser af øget biltrafik og trængsel. De øvrige miljøpåvirkninger vurderes ikke at burde overvåges.

2.4 Klagens indhold

2.4.1 Klagefrist

Klager har anført, at klager ikke har fundet en annoncering af klageadgang eller klagefrist i forbindelse med miljøvurderingen af Udspil om Hovedstaden 2030 eller Fingerplan 2019. Udspillet blev præsenteret i en nyhed på Erhvervsministeriets hjemmeside, hvor det også blev oplyst, at forslaget til Fingerplan 2019 blev sendt i høring, men det fremgik ikke, at der var udarbejdet en miljøvurdering. Det blev klager først bekendt med, da klager afgav høringssvar til forslaget til Fingerplan 2019, og klager blev først den 26. april 2019 opmærksom på, at der er klageadgang. Klager har skrevet flere kritiske høringssvar til en række miljøvurderinger, og klager konstaterer, at ingen af disse miljøvurderinger har været ledsaget af en klagevejledning og heller ikke oplysninger om klagefrist. Dette er en formel retlig mangel, som kan betyde, at kommunerne ikke er bekendt med retlige konsekvenser for kommunernes egen planlægning af klage.

2.4.2 Miljøvurdering af Fingerplan 2019

Klager har anført, at miljøvurderingen af Fingerplan 2019 ikke opfylder kravene i miljøvurderingslovens § 12 til en miljøvurdering for så vidt angår metode, datagrundlag, kvalitet og detaljeringsniveau samt 0-alternativet.

Klager har anført, at Fingerplan 2019 fastlægger konkrete arealudlæg for grønne kiler, placering af områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav og til transport- og distributionserhverv, overførsel af arealer til byzone, arealer til produktionsvirksomheder og særlige lokaliseringsområder i Kvistgård, Nærum og Vallensbæk. Der må derfor findes relativ detaljeret viden om planlægningens konsekvenser for de enkelte arealer, som må forventes at kunne indgå i miljøvurderingen af planen. Det fremgår for eksempel af annonceringen, at ca. 170 ha nye grønne kiler erstatter 160 ha ældre kiler, og at de nye kiler har en større rekreativ værdi. Der må findes oplysninger om dette, som bør indgå i vurderingen. Det bør tillægges betydning for kravene til vurderingen, at arealudpegningerne er bindende for kommunerne, og at oplysnings- og vurderingsniveauet i miljøvurderingen derfor skal være højt. Klager har i den forbindelse henvist til EU-Domstolens praksis.[4]

Klager har anført, at det ikke er tilstrækkeligt, at miljørapporten angiver en retning af miljøpåvirkningerne eller alene angiver kvalitative vurderinger, fordi Fingerplanen fastsætter meget præcise rammer for områdets afgrænsning og anvendelse. Det fremgår eksempelvis om ændrede arealreservationer til særlige virksomhedstyper i Greve og Nivå og et VSB-område i Vassingerød, at der allerede findes erhverv og nærhed til motorvejen, og derfor kan

der ikke forventes forøget påvirkning med støj, vibrationer og luftforurening. Hverken den eksisterende miljøpåvirkning eller miljøpåvirkningen fra realiseringen af planen er beskrevet, herunder om påvirkningen vil være væsentlig. Vurderingen af arealreservationer til mulige fremtidige overordnede vejanlæg indeholder desuden ikke nogen vurdering af påvirkningens omfang, herunder i forhold til menneskers sundhed og luftmiljø. Efter klagers opfattelse vil en udvidelse af motorvejsnettet medføre en stigende negativ miljøpåvirkning af sundhed, herunder sundhedsskadelig støj, og miljø. Det er ikke vurderet, om de tiltag, som er nævnt til at mindske dette, som elbiler, støjreducerende slidlag og etablering af støjvolde, kan kompensere for de forøgede negative miljøkonsekvenser. Selvom det ikke vides, om arealudlæggene udnyttes, skal den sandsynlige væsentlige miljøpåvirkning vurderes.

Klager har anført, at det er beskrevet, at negative miljøkonsekvenser til dels opvejes af positive miljøkonsekvenser, men at det ikke er oplyst, hvad størrelsesforholdene er. Det er derfor ikke muligt at vurdere, hvor store eller små de miljømæssige konsekvenser vil være. Klager har i den forbindelse bl.a. anført, at det ikke fremgår hvorfor negative påvirkninger på naturtyper og arealer kun er lokale, eller hvor stor merudledningen af drivhusgasser vil være, når man fraviger stationsnærhedsprincippet i forbindelse med byudvikling, og dermed får mere trafik. Det er desuden ikke medtaget ikke under de kumulative effekter, hvordan øget CO₂-emission, en øget partikelforurening og dermed et større pres på befolkningens sundhed, et øget pres på biodiversiteten lokalt og den landskabelige oplevelse i hovedstadsregionen vil blive påvirket.

Klager har anført, at negative miljøkonsekvenser ved realisering af konkrete planer opvejes mod positive miljøkonsekvenser, som der kun er teoretisk mulighed for at opnå. Klager har henvist til, at negativ påvirkning fra luftforurening fra en kommende [A1] er opvejset over for en forventning om, at biler efter 2030 vil være lavemissionsbiler og efter 2035 vil være nulemissionsbiler.

Klager har anført, at der ikke i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, hvilken påvirkning planen vil have på miljømålsætningerne, da det alene er angivet i en tabel. I den forbindelse har klager henvist til, at de grønne kiler og det åbne land, som udgør store dele af de potentialer, der er for fremme af biodiversitet i regionen og indgår i kommunernes udpegning af grønt danmarkskort, der er et væsentligt element i Naturplan Danmark. Det fremgår ikke af miljørapporten, hvilke miljøkonsekvenser ændringen af de grønne kiler kan medføre.

Klager har anført, at 0-alternativet skal være en beskrivelse af den forventede udvikling og ikke en beskrivelse af status quo. Miljøvurderingen lever ikke op til dette, blandt andet fordi de ændrede transportformer ikke er inddraget. Det ville desuden være relevant at beskrive et alternativ til nye boliger andre steder i Fingerbyen end på nye øer i Københavns Kommune og at beskrive ny kollektiv transport som alternativ til udvidelse af motorvejene. Yderligere har klager anført, at de relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling er desuden ikke beskrevet. Det ville være relevant at beskrive forhold som luftkvalitet, støj, drikkevand og biodiversitet m.v.

Klager har anført, at det er i strid med miljøvurderingsloven, at Erhvervsstyrelsen har udskudt vurderinger, herunder i forhold til planlægningen for udvidelse af motorveje og lempelsen af stationsnærhedsprincippet. Klager har henvist til, at der efter praksis er snævre grænser for at udskyde en nærmere vurdering efter VVM-reglerne, og at det også må gøre sig gældende i relation til miljøvurdering af planer.[5]

Klager har derudover anført, at valg og fravalg af data samt usikkerheder i forhold til data ikke er beskrevet i miljørapporten.

Klager har derudover anført, at det ikke er i overensstemmelse med miljøvurderingsloven at udarbejde en samlet miljøvurdering af to planer placeret på forskellige planniveauer. Miljøvurderingen skal efter miljøvurderingslovens § 12 tage udgangspunkt i den konkrete plan.

2.4.3 Miljøvurdering af udspil om hovedstaden 2030

Klager har anført, at Udspil om Hovedstaden 2030 fastlægger en række initiativer med fysiske rammer, som ikke kan ændres længere nede i planhierarkiet, herunder byvækst med samlet 98.000 nye i regionen frem til 2030, Lynetteholm, udvidelse af Avedøre Holme, en havnetunnel, en [A1]sforbindelse og en ny metrolinje til Lynetteholm. Alle miljøparametre er i rapporten kvalitativt beskrevet, og det er ikke muligt at vurdere det omtrentlige omfang af miljøpåvirkningerne af planens initiativer eller størrelsen på påvirkningen af de udvalgte indikatorer, herunder om der er negative eller positive miljøkonsekvenser, eksempel i forhold til menneskers sundhed og luftmiljø. Der er dermed ikke et tilstrækkeligt detaljeringsniveau i miljøvurderingen, ligesom der mangler en beskrivelse af 0-alternativet.

2.5 Erhvervsstyrelsens bemærkninger til klagen

Erhvervsstyrelsen har den 29. maj 2019 og den 3. juli 2019 til klagen bemærket, at udspil om Hovedstaden 2030 og forslag til Fingerplan 2019 blev offentliggjort den 24. januar 2019. Samme dag blev forslaget til Fingerplan 2019 inklusive høringsmateriale med to miljøvurderinger sendt i 8 ugers offentlig høring. Det skete med et høringsbrev, som bl.a. blev sendt til klager, og som nævnte miljøvurderingerne. Herudover blev høringen offentliggjort på Høringsportalen.dk og på Planinfo.dk. Erhvervsstyrelsen har ved en fejl ikke oplyst klageadgang og klagefrist vedrørende miljøvurderingen. Det beklager Erhvervsstyrelsen.

Den offentlige høring af forslaget til Fingerplan 2019 resulterede i 331 høringssvar, hvoraf 218 vedrørte udvidelse af støjzonen ved Københavns Lufthavn Roskilde. Høringssvarene resulterede i en række ændringer og præciseringer i Fingerplan 2019. Forslaget om at ændre støjzonen ved lufthavnen blev trukket tilbage.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at miljøvurderingen af Fingerplan 2019 tilsvarende opfylder kravene i miljøvurderingslovens § 12 til miljøvurdering af overordnede planer. Rammerne i Fingerplan 2019 konkretiseres efterfølgende i kommuneplaner, kommuneplantillæg og lokalplaner.

Bilag 4 til loven oplister, hvilke oplysninger der skal indgå i miljøvurderingen, men der er ikke krav til, at miljøvurderinger skal anvende bestemte metoder mv. De valgte metoder og præsentationsformater giver et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere miljøkonsekvenserne af initiativerne. Det gælder også vurderingen af lempelserne af stationsnærhedsprincippet. Det er vanskeligt at vurdere, hvordan rammerne af denne forsøgsordning vil blive udnyttet, og det må derfor anses for tilstrækkeligt at vurdere retningen af miljøpåvirkningen.

Erhvervsstyrelsen har fastholdt, at vurderingen af 0-alternativet opfylder kravene i miljøvurderingslovens bilag 4, pkt. b, om vurdering af de relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planen ikke gennemføres.

Erhvervsstyrelsen har bemærket, at Fingerplan 2019 ikke fastlægger motorvejsudvidelser, men at planen alene fastlægger transportkorridorer og arealreservationer til Amagermotorvejen, [A1] og Nordhavnstunnel. Hvis der træffes beslutninger om disse, vil der skulle udføres yderligere miljøvurderinger.

Erhvervsstyrelsen har bemærket, at miljøvurderingen indeholder de oplysninger, der med rimelighed kan forlanges. Hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at miljøvurderingen lider af en retlig mangel, bør dette ikke føre til ugyldighed.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at miljøvurderingen af Udspil om Hovedstaden 2030 opfylder kravene i miljøvurderingens § 12, da loven ikke fastlægger, hvilke konkrete undersøgelser en myndighed skal foretage. Der er tale om en overordnet planlægning med en forholdsvis lav detaljeringsgrad, og der må derfor indrømmes myndigheden et vist råderum ved vurderingen af, hvilke oplysninger, der er nødvendige. Udspillet er vurderet sammen med forslaget til Fingerplan 2019, da der er tale om et samlet udspil.

Bolig- og Planstyrelsen har desuden oplyst, at Udspil om Hovedstaden 2030 er offentliggjort uden en videre vedtagelsesproces, og der er ikke udarbejdet en sammenfattende redegørelse for udspillet. Udspillet har karakter af en hensigtserklæring og indeholder både overordnede og konkrete initiativer, både med og uden arealmæssige ophæng (f.eks. vedr. lukkeloven og uddannelse). Udspillet indeholder ligeledes konkrete planer om ændringsforslag til fingerplanen, som er miljøvurderet sammen med fingerplanen.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Miljøvurdering af Udspil om hovedstaden 2030
2. Klagevejledning
3. Erhvervsstyrelsens miljøvurderingen af Fingerplan 2019

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af førsteinstansens afgørelse.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 48, stk. 4, at er en plan eller et program eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende lov ikke mulighed for klage, kan myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Fingerplan 2019 er vedtaget i form af en bekendtgørelse, som er udstedt i henhold til planloven. Det fremgår af planlovens § 58, stk. 1, at kommunalbestyrelsens afgørelser om forhold, der er omfattet af loven og regler udstedt i medfør af loven, kan påklages til Planklagenævnet. Planloven giver derimod ikke mulighed for at klage over vedtagelsen af landsplandirektiver. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan derfor behandle klagen i medfør af miljøvurderingslovens § 48, stk. 4.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfat-

ter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglige hensyn, lighed og proportionalitet.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om tilvejebringelse af en miljøvurdering af et plan eller et program. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

Det er et retligt spørgsmål, om en miljørapport er udarbejdet i overensstemmelse med miljøvurderingsloven, herunder om afgørelsen indeholder de oplysninger, der fremgår af lovens § 12 og bilag 4, og om der er sket korrekt underretning om afgørelsen, herunder om der er ydet tilstrækkelig klagevejledning.

Derimod er det ikke et retligt spørgsmål efter miljøvurderingsloven, om der bør planlægges for byvækst, om stationsnærhedsprincippet bør lempes, eller om der bør fastlægges arealreservationer til fremtidig infrastruktur.

3.2.2 Ad 1) Miljøvurderingen af Udspil om Hovedstaden 2030

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan efter miljøvurderingslovens § 48, stk. 4, behandle klager over afgørelser, som træffes ved gennemførelse af en miljøvurdering. Efter miljøvurderingslovens § 5, nr. 3, er en miljøvurdering af planer den proces, der består af udarbejdelse af en miljørapport, gennemførelse af høringer, hensyntagen til miljørapporten og til resultaterne af høringerne ved beslutningstagning samt underretning om afgørelsen.

Efter nævnets praksis følger det, at nævnet ikke kan behandle en klage over en miljøvurdering, når planen ikke er endelig vedtaget. [6]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser at realitetsbehandle klagen over miljørapporten for så vidt angår Udspil om Hovedstaden 2030. Nævnet har lagt vægt på, at Bolig- og Planstyrelsen har oplyst, at udspillet er offentliggjort uden en videre vedtagelsesproces, og der er ikke udarbejdet en sammenfattende redegørelse for udspillet, som har karakter af en hensigtserklæring. Nævnet bemærker, at nævnet ikke hermed har taget stilling til, om udspillet er en plan i miljøvurderingslovens forstand.

3.2.3 Ad 2) Klagevejledning

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 34, stk. 1, at myndigheden skal offentliggøre den endeligt godkendte eller vedtagne plan eller det endeligt godkendte eller vedtagne program, miljørapporten og den sammenfattende redegørelse. Offentliggørelsen skal indeholde oplysning om, hvorvidt afgørelsen kan påklages, og fristen herfor.

Formålet med offentliggørelsen er at sikre, at offentligheden og berørte myndigheder bliver bekendt med den endeligt godkendte eller vedtagne plan, herunder hvordan miljørapporten og de indkomne høringsvar har indgået i vedtagelsen af planen.

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 51, at klage efter § 48, stk. 4, skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter offentliggørelsen af den vedtagne plan.

Efter § 12, stk. 1, jf. § 1, i samordningsbekendtgørelsen, som var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen af miljøvurderingen af landsplandirektivet, kan offentliggørelse af afgørelser om miljøvurdering af planer ske udelukkende på myndighedens hjemmeside.[7]

En tilsidesættelse af pligten til at give klagevejledning efter forvaltningslovens § 25 bevirker ikke, at afgørelsen anses for ugyldig, men alene at klagefristen først begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor klageren har modtaget en klagevejledning. [8]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at offentliggørelsen af landsplandirektivet er mangelfuld, da Erhvervsstyrelsen ikke har givet en klagevejledning. Nævnet finder dog ikke, at tilsidesættelsen af pligten til at give klagevejledning fører til, at afgørelsen om miljøvurderingen i forbindelse med vedtagelsen af planen er ugyldig. Nævnet har lagt vægt på, at klager på trods af den manglende klagevejledning har indgivet klagen rettidigt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i øvrigt, at samordningsbekendtgørelsen i dag er afløst af miljøvurderingsbekendtgørelsen.[9] Af miljøvurderingsbekendtgørelsens § 12, stk. 2, fremgår det nu udtrykkeligt, at den statslige myndighed, som efter lovens § 32, stk. 1, skal offentliggøre oplysninger, skal foretage offentliggørelsen på myndighedens hjemmeside, og statslige myndigheder, som efter § 32, stk. 2, skal foretage høring, skal foretage offentliggørelsen på Høringsportalen. Af § 12, stk. 3, fremgår det, at afgørelser og vedtagelser efter lovens § 33 og § 34 skal offentliggøres på den planlæggende myndigheds hjemmeside.

3.2.4 Ad 3) Erhvervsstyrelsen miljøvurdering af Fingerplan 2019

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 12, stk. 1, at når myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering i henhold til lovens § 8, stk. 1, skal myndigheden udarbejde en miljørapport, der på grundlag af de oplysninger, der er nævnt i lovens bilag 4, vurderer den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse og rimelige alternativer under hensyn til planens eller programmets mål og geografiske anvendelsesområde.

Det følger af miljøvurderingslovens bilag 4, at:

”De oplysninger, der i henhold til § 12, stk. 1, skal gives er med forbehold af § 12, stk. 2 og 3, følgende:

a. en skitsering af planens eller programmets indhold, hovedformål og forbindelser med andre relevante planer og programmer

b) de relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planen eller programmet ikke gennemføres

c) miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt

[...]

e) de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan, fællesskabsplan eller medlemsstatsplan, og som er relevante for planen eller programmet, og hvordan der under udarbejdelsen af den/det er taget hensyn til disse mål og andre miljøhensyn

f) den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv, landskab og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer

[...]

h) en kort skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, og en beskrivelse af, hvorledes vurderingen er gennemført, herunder eventuelle vanskeligheder (som f.eks. tekniske mangler eller mangel på knowhow), der er opstået under indsamlingen af de krævede oplysninger. [...]"

Endvidere følger det af miljøvurderingslovens § 12, stk. 2, at miljørapporten skal indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder og til, hvor detaljeret planen eller programmet er, hvad planen eller programmet indeholder, på hvilket trin i et beslutningsforløb planen eller programmet befinder sig, og hvorvidt bestemte forhold vurderes bedre på et andet trin i det pågældende forløb.

Efter miljøvurderingslovens bilag 4, litra h, skal miljørapporten bl.a. indeholde oplysninger om eventuelle vanskeligheder (som f.eks. tekniske mangler eller mangel på knowhow), der er opstået under indsamlingen af de krævede oplysninger.

Det fremgår af vejledning om miljøvurdering af planer og programmer, at miljøvurdering af planer ofte vil dække et større geografisk område og forskellige aktiviteter. [10] Det betyder, at der kan være usikkerhed omkring planens sandsynlige virkninger. Vurdering af virkning på miljøet vil generelt på plan- eller programniveau være kvalitativ. Vurderingen kan dog også være mere detaljeret og kvantitativ. Kvantificering er ifølge vejledningen ikke altid praktisk og mulig på planniveau, og det fremgår, at i de fleste situationer vil en kvalitativ vurdering være lige så valid og hensigtsmæssig.

Miljøvurderingslovens § 12, stk. 2, gennemfører SMV-direktivets artikel 5, stk. 2, hvor det yderligere fremgår, at formålet er at undgå dobbeltvurdering. Ligeledes fremgår det af direktivets præambel, betragtning 9, at medlemsstaterne for at undgå dobbeltarbejde, hvor det er hensigtsmæssigt, bør tage hensyn til, at vurderingerne vil blive foretaget på forskellige niveauer i hierarkiet af planer og programmer.

Kravene til omfanget og intensiteten af vurderingerne afhænger bl.a. af den pågældende plans karakter og trin i planhierarkiet. Miljøvurderingsloven fastlægger ikke, hvilke konkrete undersøgelser en myndighed skal foretage eller hvilke metoder, der skal anvendes. Navnlig når der er tale om helt overordnet planlægning, bør der efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis efter omstændighederne indrømmes den ansvarlige myndighed et vist råderum ved vurderingen af, hvilke oplysninger det vil være nødvendigt at indhente til brug for en miljørapport.[11]

Efter miljøvurderingslovens bilag 4, litra b, skal miljørapporten bl.a. indeholde oplysninger om de relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planen eller programmet ikke gennemføres. Dette betegnes også 0-alternativet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Erhvervsstyrelsens miljøvurdering af bekendtgørelse nr. 312, Fingerplan 2019 – landsplandirektiv for hovedstadsområdet planlægning, for så vidt angår metode, datagrundlag, kvalitet, detaljeringsniveau og beskrivelse af alternativer.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at Erhvervsstyrelsen i miljørapporten har angivet, at databehovet for hver af de relevante miljøfaktorer er af kvalitativ karakter. Nævnet har desuden lagt vægt på, at der er tale om en overordnet plan, som skal konkretiseres i kommuneplaner og lokalplaner. Fingerplan 2019 fastlægger rammer for kommune- og lokalplanlægningen, men det er overladt til kommunerne at udnytte rammerne, og der vil skulle foretages yderligere miljøvurderinger af kommuneplaner og lokalplaner. Nævnet bemærker, at miljøvurderingsloven ikke fastlægger, hvilke konkrete undersøgelser en myndighed skal foretage eller hvilke metoder, der skal anvendes.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har desuden lagt vægt på, at det i miljørapporten er beskrevet, at lempelser i stationsnærhedsprincippet skaber nye byggemuligheder, hvor der kan inddrages nye arealer til udvikling, og at det kan medføre, at flora og fauna kan blive påvirket. Det er også beskrevet, at det kan også betyde, at der vil være flere, som vælger bil som transportform, og at det kan medføre øget trafik og rejsetid, som vil medføre en risiko for øget udledning, som kan belaste klimaet. Nævnet har derudover lagt vægt på, at det fremgår af miljørapportens afsnit om overvågning, at lempelsen af stationsnærhedsprincippet bør evalueres for at vurdere de trafikale konsekvenser af øget biltrafik og trængsel. Nævnet har desuden lagt vægt på, at der er tale om en overordnet planlægning, og at det i miljørapporten er beskrevet, at den nærmere påvirkning først kan vurderes nærmere, når initiativerne i Fingerplan 2019 udmøntes i konkrete planer.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har desuden lagt vægt på, at det i miljørapporten fremgår, at Fingerplan 2019 i forhold til transportkorridoren er vurderet ikke at indeholde konkrete tiltag, som kan have en påvirkning på den biologiske mangfoldighed og menneskers sundhed, og at det fremgår, at der skal gennemføres nærmere undersøgelser, når forslaget udmøntes i mere konkrete tiltag, hvor den nærmere påvirkning først kan vurderes.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har desuden lagt vægt på, at 0-alternativet er beskrevet i miljørapporten, og at den eksisterende miljøtilstand er beskrevet overordnet for så vidt angår blandt andet biologisk mangfoldighed, befolkning og menneskers sundhed, jord- og arealanvendelse, luft og klima samt materielle goder. Det er desuden beskrevet i miljørapporten, at de væsentligste miljøpåvirkninger er identificeret som trængsel på vejene, herunder de kumulative effekter af byudvikling og lempelser af stationsnærhedsprincippet, anvendelse af jordarealer, påvirkning af landskabet og i nogen grad risiko for mere luftforurening.

I forhold til klagepunktet om at det er en mangel ved miljørapporten, at den er lavet samlet for to planer, har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at det afgørende er, at miljøvurderingen indeholder oplysninger, som gør det muligt at vurdere Fingerplan 2019's væsentlige indvirkninger på miljøet, og at der ikke findes procedureregler i miljøvurderingsloven, som er til hinder for en samlet vurdering. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af de enkelte afsnit i miljørapporten, hvilke planelementer i hvilken af de to planer, der vurderes i forhold til miljøfaktorerne, herunder biologisk mangfoldighed, befolkningen og menneskers sundhed, jordarealer og arealanvendelse, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab og kumulative virkninger.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet giver ikke medhold i klagen over Erhvervsstyrelsens miljøvurdering offentliggjort 29. marts 2019 af bekendtgørelse nr. 312 om hovedstadsområdet planlægning (Fingerplan 2019 – landsplandirektiv for hovedstadsområdet planlægning).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser at behandle klagen over miljørapporten for regeringens Udspil om Hovedstaden 2030.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] EU-Domstolens sag C-160/17, Thybaut, præmis 62.

[5] NMK-41-00002.

[6] Natur- og Miljøklagenævnet Orienterer nr. 69.

[7] § 12, stk. 1, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 121 af 4. februar 2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[8] Der henvises til Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer, 2021, side 715.

[9] Bekendtgørelse nr. 1376 af 21. juni 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

[10] Vejledning nr. 9664 af 18. juni 2006 om miljøvurdering af planer og programmer, afsnit XIX.

[11] Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 9. februar 2023 i sagsnr. 19/07994.

Sag:

19/04732

Dato:

15. maj 2023.

Emner:

Miljøvurdering af ...

Miljøvurdering af ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)